

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından cevaplandırılmasını arz ederim. 14.09.2020

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

Rize'nin Hemşin ilçesinde 2008 yılından bu yana süren kentsel dönüşümde ilçe sakinleri ile Hemşin Belediyesi arasında devam eden kamulaştırma davasında idareyi (Hemşin Belediyesi) haksız bulan Samsun Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesi, 2 Mayıs 2019'da **"Doğal güzelliklere sahip, kentsel nüfusu artmayan, yapılaşma süreci imar planına göre olağan seyrinde devam edebilecek, kırsal nitelikli bir yerleşim kent merkezinin tamamını yıkarak geleneksel doku ve yaşamdan uzak kentsel nitelikli bir karakterde yapılaşmasını amaçlayan kentsel dönüşüm kararının planlama esasları başta olmak üzere, şehircilik ilkelerine ve kentsel dönüşüm uygulamalarının amacına uygun olmadığına"** karar vermiştir. Samsun Bölge İdare Mahkemesi 2. İdari Dava Dairesi bu nedenlerle Rize İdare Mahkemesi'nin "davayı ret" kararını kaldırarak dava konusu işlemi de iptal etmiştir. Ne var ki, Hemşin Belediyesi'nin TOKİ ile birlikte yürüttüğü, bir kısmı heyelanlı bölge olan ilçenin tamamında uygulanan kentsel dönüşüm projesinde mahkeme kararlarına uyulmadığı, oldubittiye getirilip insanların evlerini terk etmeye zorlandığı anlaşılmaktadır.

Bu insanlardan biri de 77 yaşındaki Emine Kobal'dır. Emine Kobal'ın evi ile ilgili kamulaştırma kararı mahkeme tarafından iptal edilmiştir. Buna rağmen inşaatı yapan müteahhit; evin temelini sakatlayacak şekilde inşaatı devam etmiş, maalesef bugüne kadar evin sağlama alınması için hiçbir şey yapmamıştır. Emine Kobal ve ilçede görüştüğüm kanaat önderleri, durumları bu şekilde olan insanları canlarından bezdirip kamulaştırmayı kabul etmeye zorlandığı ya da can tehlikesi oluşturup idarenin bu nedenle insanların evlerinden çıkmasını sağlamak istediğini düşünmektedirler. Görünen o ki, burada insanların sadece mal güvenliği değil can güvenliği de ihlal edilmektedir. İnsanların mal ve can güvenliğinden sorumlu olan idarenin (Hemşin Belediyesi ve Bakanlığınızın) bu şekilde vurdumduymaz davranması anlaşılır gibi değil.

Anayasa ile güvence altına alınan yaşam hakkı ve mülkiyet hakkı Belediye'nin gözetiminde TOKİ marifetiyle pervasızca çiğnenmekte, Bakanlığınız bu duruma ne yazık ki seyirci kalmaktadır. Yağan her yağmurda bu evde yaşayan insanların evi boşaltması için kapıya polis dayanmakta, insanlar yağmur dinene kadar heyelan korkusu nedeniyle uyku uyuyamadığını ifade etmektedir. Yüzlerce yıldır bu yerde yaşayan insanların yerlerinden yurtlarından edilmesi, uygunsuzluğu bilirkşi raporları ve Mahkeme kararları ile tespit ve tescil edilmiş olan bu projenin ısrarla sürdürülmek istenmesi, insanların mal ve can güvenliğinin çiğnenmesi hukuk devleti ile bağdaşmadığı gibi, bu işte herhangi bir kamusal yarar da bulunmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. İptal edilen kamulaştırmalara rağmen özel mülkiyete konu arazilere girilmesi ve insanların yaşadığı evlerin temellerinin sakatlanarak bu evleri boşaltmaya zorlanması mevzuata uygun mudur?
2. Mahkemenin iptal ettiği kamulaştırmalardaki arazilerin projelere dahil edilmesi için bu şekilde vatandaşın zorlanması rutin uygulamalardan mıdır?
3. Bir heyelan durumunda bu evin yıkılması nedeniyle ortaya çıkacak facianın sorumluluğunu üstleniyor musunuz?
4. Hukuksuzca vatandaşların arazisine tecavüz eden, insanların canına kast eden Hemşin Belediyesi, TOKİ ve yüklenici firma hakkında soruşturma açtınız mı? Bu sorumlular için Savcılığa suç duyurusunda bulunmayı düşünüyor musunuz?
5. Bu evde yaşayan insanlar geçen ay (Temmuz 2020) ilçeye yaptığınız ziyaret sırasında durumu size anlattıklarını, evin sağlama alınması için gerekli kazık ve istinat duvarı çalışmasını bir an önce yapmaları için Belediye Başkanı ile TOKİ yöneticilerine talimat verdiğinizi ifade ediyor. Verdiğiniz bu talimatı takip ediyor musunuz? Bu talimatınız bugüne kadar neden yerine getirilmemiştir?